

Ärende: VN/32974/2023

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om grundläggande utbildning och till vissa lagar som har samband med den

Lausunnonantajan lausunto

Behövs det en totalreform av stödet för lärande och skolgång?

Säkerligen måste det växande stödbehovet åtgärdas. Kommer reformen att uppnå det målet? De nuvarande processerna är alltför arbetsdryga och utmattar undervisningspersonalen. Här ser Grankulla stad nödvändigheten av en reform så att en enklare process utarbetas för att kunna ge det stöd som upplevs nödvändigt utan att lärarna måste sätta mycket arbetstid på dokumentation. Dock verkar det som om vissa fungerande strukturer slopas i o.m. reformen.

Grankulla stad berömmar att det allmänna stödet tydligt beaktats.

Är den övergripande struktur som fastställts för stödet för lärande och skolgång ändamålsenlig?

Strukturen är otydlig och det är svårt att ta ställning till förslaget, speciellt då det i de mest otydliga paragraferna står "utbildningsstyrelsen utfärdar närmare bestämmelser", t.ex. § 20 b, 20 c, 20 d, 20 g.

För förskoleundervisningen kommer förändringen i sin nuvarande form att vara en utmaning då två olika lagförpliktelser påverkar barnets vardag. Barnen i förskoleåldern deltar i såväl förskoleundervisning som kompletterande småbarnspedagogik under en och samma dag. Hur ska förverkligande av tre stegs stödet inom småbarnspedagogiken och de proaktiva stödåtgärderna i förskolan fungera i praktiken?

Tacksamt är att rätten till stöd i undervisningspråket tydligt lyfts fram. Därtill uppskattas det att konsultativ sjukhusundervisningstjänst lyfts fram i lagförslaget. Viktigt är att tjänsterna finns tillgängliga på både svenska och finska.

Med förundran kan läsas om möjligheten att inleda den grundläggande utbildningen ett år tidigare än vad som bestäms (§ 26) men inget om att inleda ett år senare. Staden poängterar att lagars uppgift är att alla ska behandlas lika och anser att detta inte förverkligas i § 26.

Är förslagen till bestämmelser om proaktiva stödåtgärder ändamålsenliga?

§ 20b är otydligt skriven och således svårtolkad.

Dimensioneringen är problematisk inom förskoleundervisningen där lektionsundervisning inte finns. Således borde stödundervisning inte omfatta barn i förskoleåldern, p.g.a. verksamhetens natur.

Grankulla stad tycker även att i proaktiva stödåtgärder bör ingå individuell stödundervisning av läraren.

Är förslagen till bestämmelser om elevspecifika stödåtgärder ändamålsenliga?

Paragraf 20c är otydlig – t.ex. vad innebär regelbunden undervisning? Terminologin som används är ej heller anpassad till förskoleundervisningen.

Grankulla stads tolkning av paragrafen är att bestämmelsen kommer att leda till att flera beslut bör göras och även om de pedagogiska dokument som bör skrivas nu har begränsats. Beslutsantalet ökar då flera av de elever som nu fått intensifierat stöd kommer att falla in under det som skulle kallas elevspecifika stödåtgärder.

Är förslagen till bestämmelser om handlingar och förvaltningsbeslut i fråga om stödet ändamålsenliga?

Gällande förskoleundervisningen upplevs § 20 d som otydlig. Vem är det som där bedömer behovet av stöd? Det finns inom förskoleundervisningen en oro att behovet av speciallärare kommer att öka, lärare, som redan nu är svåra att rekrytera.

Vill ni komplettera propositionens konsekvensbedömning?

-

Har ni några förslag till förbättringar i utkastet till proposition?

Grankulla stad önskar ett förenhetligande av de begrepp och processer som används inom småbarnspedagogik, för- , grundläggande och gymnasieutbildningen. Förenhetligande av stödet och terminologin är speciellt viktig då vårdnadshavare kan ha barn i flera olika utbildningsstadier, och för dem bör det finnas en rimlig möjlighet att förstå vilket stöd som ges och vad de kan be om att få.

Därtill bör det göras en analys av propositionen så att den bättre inkluderar förskoleundervisningen, beaktande dess särdrag och förtydligar dess ställning i förhållande till lagen om småbarnspedagogik.

Målet med reformen har även varit att underlätta produktionen av pedagogiska dokument för implementering av stödåtgärder, men för tillfället är propositionen för otydlig för att utvärdera om detta kan förverkligas. Grankulla stad ser gärna att Utbildningsstyrelsen, som redan nämns i de relevanta paragraferna, kunde utarbeta en blankett/formulär för såväl bedömning av behovet av elevspecifika stödåtgärder som plan för genomförande av det.

Staden önskar även att det i lagstiftningen tas i beaktande tillvägagångssättet då elevspecifika åtgärder avbryts.

Staden förstår att syftet med dimensioneringen i § 20 g mom. 3 är att varje lärare ska ha tillräckligt med tid/resurs att stöda alla elever samt dem med behov av extra stöd. Dock efterlyses ett annat tillvägagångssätt än det som nu framförts (max 5 elever med elevspecifika stödåtgärder per undervisningsgrupp). Speciellt problematiskt kan detta bli i mindre enheter där utrymmesbrist försvårar utökande av antalet undervisningsgrupper. Ändamålsenlig gruppbildning är en uppgift som tillhör utbildningsanordnaren och borde inte regleras som nu föreslås. Staden föreslår fortsatt undersökning efter andra sätt att styra tillräckligt med resurser för att åtgärda dessa elevers stödbehov. Därmed ber Grankulla stad att denna dimensionering stryks från lagförslaget.

Såväl § 18 i lagen om grundläggande utbildningen som § 11 i statsrådets förordning har reviderats. Dessa har möjliggjort årskursintegrerade studier. Det enda i föreslagna § 18 som möjligtvis kan stöda årskursintegrerade studier är "elevens undervisning av vägande skäl delvis ordnas på något annat sätt" då man inte riktigt vet vad detta kan betyda vill Grankulla stad poängtera betydelsen av möjligheten till årskursintegrerade studier. För vissa elever kan möjligheten att få fullgöra lärokursen på detta sätt vara en livlina som upprätthåller orken och motivationen att få sitt avgångsbetyg från den grundläggande utbildningen. Ifall tanken är att för dessa elever alltid göra beslut om avvikelse från lärokursen eller målen i läroplanen (§ 20 h) vill staden påpeka att ett motsvarande beslut påverkar elevens framtida studier inom andra stadiet.

Grankulla stad ser gärna att betydelsen av det mångprofessionella arbetet som nu görs i våra skolor gällande stöd åt eleverna skulle tydligare framgå i lagförslaget. Nu har elevvårdspersonalens betydelse förringats (nämns endast i § 20 d). Här önskar Grankulla stad någon form av förtydligande.

Flemmich Mikael
Grankulla stad

Ekman-Ekebon Maria
Grankulla stad